

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Έξοδα Έξοδα

Ρουμανία

Η παρούσα σελίδα σας παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα στη Ρουμανία.

Οικογενειακό δίκαιο - διαζύγιο

Οικογενειακό δίκαιο – επιμέλεια των τέκνων

Οικογενειακό δίκαιο – διατροφή

Εμπορικό δίκαιο – σύμβαση

Εμπορικό δίκαιο – ευθύνη

Κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τις αμοιβές στον χώρο των νομικών επαγγελματιών

Δικηγόροι

Γενικά

Οι **αμοιβές** των δικηγόρων **δεν είναι πάγιες** και καθορίζονται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας, το μέγεθος και τη διάρκεια της υπόθεσης. **Το ύψος της αμοιβής** μπορεί να συμφωνηθεί ελεύθερα μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του, εντός των ορίων του νόμου και του Κανονισμού του επαγγέλματος.

Το ύψος της πληρωτέας αμοιβής μπορεί να καθορισθεί:

ως ωριαία αμοιβή, η οποία χρεώνεται σε σχέση με τις ώρες απασχόλησης

ως πάγιο ποσό

ως ποσό εξαρτημένο από την επιτυχή έκβαση της υπόθεσης: επιπλέον του πάγιου ποσού, ο δικηγόρος μπορεί να ζητήσει την πληρωμή ενός σταθερού ή μεταβλητού ποσού με την επιτυχή έκβαση της υπόθεσης (ωστόσο, απαγορεύεται αυστηρά ο καθορισμός της αμοιβής του δικηγόρου αποκλειστικά με κριτήριο την έκβαση της δίκης)

ως ωριαία και πάγια αμοιβή ταυτόχρονα, ανεξάρτητα από την έκβαση της υπόθεσης.

Είναι σχεδόν αδύνατο να παρασχεθεί εκτίμηση της αμοιβής, επειδή οι πληροφορίες αυτές μπορούν να αποκτηθούν μόνον μετά την παρουσίαση της υπόθεσης σε δικηγόρο, ο οποίος θα αξιολογήσει την πληρωτέα αμοιβή λαμβάνοντας υπόψη όλες τις αναγκαίες σχετικές πτυχές της υπόθεσης, και κυρίως τον φόρτο εργασίας, την αξία της επίδικης διαφοράς καθώς και τη φύση των διαδίκων.

Δικαστικοί επιμελητές

Γενικά

Το ύψος της αμοιβής εξαρτάται από τη δραστηριότητα που αναλαμβάνεται για την πραγματοποίηση πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει δικαστικής αποφάσεως ή εκτελεστικού τίτλου κατά τα προβλεπόμενα από τον νόμο. Το **Υπουργείο Δικαιοσύνης**, σε συνεργασία με την **Εθνική Ένωση Δικαστικών Επιμελητών**, έχει θεσπίσει κατάλογο αμοιβών. Οι δικαστικοί επιμελητές πληρώνονται από το μέρος που αιτήθηκε την εκτέλεση συγκεκριμένης διαδικασίας. Οι δικαστικοί επιμελητές αμείβονται κατά κανόνα ανά πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης.

Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτήσεων με αντικείμενο την καταβολή χρηματικού ποσού, οι ανώτατες αμοιβές είναι οι ακόλουθες:

Για απαιτήσεις αξίας έως και 50 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή που χρεώνεται ανέρχεται σε 10% του ποσού της απαίτησης (για παράδειγμα, εάν η αξία της απαίτησης είναι RON 40 000, η αμοιβή που χρεώνεται δεν μπορεί να υπερβαίνει τα RON 400 (100 EUR)).
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 50 000 RON, αλλά έως και 80 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 5 000 συν 3% επί του ποσού πέραν των RON 50 000.
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 80 000 RON, αλλά έως και 100 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 5 900 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 80 000.
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 100 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 6 300 συν 1% επί του ποσού πέραν των RON 100 000.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις ελάχιστες και μέγιστες αμοιβές ανάλογα με το είδος εκτελεστής πράξης

Αμοιβές που χρεώνονται πριν από την έκδοση δικαστικής απόφασης (πριν από την άσκηση της αγωγής)

Επίδοση και κοινοποίηση διαδικαστικών εγγράφων	Από RON 20 (EUR 5) έως RON 400 (EUR 100).
Επιβεβαίωση πραγματικής κατάστασης και απογραφή αγαθών (άρθρο 239 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)	Από RON 100 (EUR 25) έως RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 5 200 (EUR 1300) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.
Πρακτικό πραγματικής πρότασης	Από RON 50 (EUR 12,5) έως RON 350 (EUR 87,5).
Κατασχέσεις	10% της πραγματικής αξίας της πράξης
Μεσεγγύηση	Από RON 100 (EUR 25) έως RON 1 200 (EUR 300) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.
Νομικές συμβουλές σχετικά με τη σύνταξη εκτελεστικών εγγράφων	Από RON 20 (EUR 5) έως 200 (EUR 50).

Αμοιβές που χρεώνονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Κατάσχεση εις χείρας τρίτου	Ελάχιστη αμοιβή RON 60 (EUR 15) για αξίωση έως RON 1000 (EUR 250) RON 60 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές που υπερβαίνουν τα RON 1 000.	Για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12500), η αμοιβή μπορεί να ανέρχεται έως το 10% της αξίας της απαίτησης Για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000), η αμοιβή ανέρχεται σε 3% της αξίας της απαίτησης Για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000), η αμοιβή ανέρχεται σε 2% της αξίας της απαίτησης
-----------------------------	--	---

		Για ποσά άνω των RON 100 000, η αμοιβή ανέρχεται σε 1% της αξίας της απαίτησης
Διαμαρτύρηση συναλλαγματικών, γραμματίων και επιταγών	Ελάχιστη αμοιβή RON 150 (EUR 37,5)	Μέγιστη αμοιβή RON 400 (EUR 100).
Δικαστική μεσεγγύηση	Ελάχιστη αμοιβή RON 100 (EUR 25)	Μέγιστη αμοιβή RON 1 200 (EUR 300) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.

Αμοιβές που χρεώνονται μετά το πέρας της διαδικασίας (μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης)

Ανάθεση επιμέλειας ανηλίκου ή καθορισμός του τόπου κατοικίας ανηλίκου	Από RON 50 (περίπου EUR 12,5) έως RON 1 000 (EUR 250).
Επικοινωνία με το ανήλικό τέκνο	Από RON 50 (περίπου EUR 12,5) έως RON 500 (EUR 125).

Σε περίπτωση ανάκτησης οφειλών

Είσπραξη οφειλών/ αξιώσεων μέσω δίκωξης / αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινήτων περιουσιακών στοιχείων	Ελάχιστες αμοιβές RON 60 (EUR 15) για οφειλές έως RON 1 000 (EUR 250) RON 60 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές άνω των RON 1 000.	Μέγιστη αμοιβή Έως 10% για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12 500) 3% για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000) 2% για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000) 1% για ποσά άνω των RON 100 000.
Είσπραξη οφειλών/ αξιώσεων μέσω δίκωξης / αναγκαστικής εκτέλεσης επί ακίνητων περιουσιακών στοιχείων	Ελάχιστη αμοιβή RON 150 (EUR 37,5) για οφειλές έως RON 1 000 (EUR 250) RON 150 (EUR 3,75) συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές άνω των RON 1 000.	Μέγιστη αμοιβή Έως 10% για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12 500) 3% για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000) 2% για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000) 1% για ποσά άνω των RON 100 000.

Νομοτεχνικοί εμπειρογνώμονες

Οι αμοιβές των νομοτεχνικών εμπειρογνομώνων ποικίλλουν. Η αμοιβή για την νομοτεχνική γνωμοδότηση καθορίζεται από το όργανο που διέταξε την εκπόνησή της αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, του όγκου εργασίας που απαιτείται και των επαγγελματικών και/ή επιστημονικών προσόντων του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα.

η νομοτεχνική γνωμοδότηση εκπονείται κατ' εντολήν των δικαστικών αρχών, των οργάνων ποινικής δίκωξης ή άλλων οργάνων με δικαιοδοτικές αρμοδιότητες για τη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών ή περιστάσεων μιας υπόθεσης, μέσω διορισμού νομοτεχνικών εμπειρογνομώνων εξουσιοδοτημένων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

το ενδιαφερόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να συμμετάσχει ως σύμβουλος του στην εκπόνηση της γνωμοδότησης, εκτός από τον διορισθέντα νομοτεχνικό εμπειρογνώμονα, και άλλος νομοτεχνικός εμπειρογνώμονας ή ειδικός ο οποίος διορίζεται και αμείβεται από το ενδιαφερόμενο μέρος με τη σύμφωνη γνώμη του δικαστικού οργάνου το οποίο διέταξε την εκπόνηση της γνωμοδότησης. Η αμοιβή του διοριζόμενου νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα καθορίζεται από το σχετικό μέρος και από τον ίδιο με κοινή συμφωνία βάσει των μεταξύ τους συμβατικών σχέσεων. Ο εμπειρογνώμονας αμείβεται από το μέρος που τον διόρισε.

Πάγια έξοδα

Πάγια έξοδα για τους διαδίκους σε αστικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα για την άσκηση αγωγής στα δικαστήρια: δικαστικά τέλη και φόρος σφραγίδας

Οι απαιτήσεις που ασκούνται ενώπιον των δικαστηρίων και υπόκεινται σε δικαστικά τέλη πρέπει να συνοδεύονται από δικαστική σφραγίδα.

Δικαστικά τέλη

Τα **δικαστικά τέλη** μπορεί να κυμαίνονται από περίπου 0,5 ευρώ έως άνω των 1 500 ευρώ.

Για τις **απαιτήσεις που μπορούν να αποπληθύνουν οικονομικά** (π.χ. υποθέσεις διατροφής, εμπορικές υποθέσεις), τα δικαστικά τέλη διαφοροποιούνται ανάλογα με την αξία της απαίτησης:

Αξία της απαίτησης	Ύψος του δικαστικού τέλους
Έως RON 39	RON 2
RON 39,01 - RON 388	RON 2 συν 10% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 39
RON 388,01 - RON 3 879	RON 37 συν 8% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 388
RON 3 879,01 - RON 19 395,00	RON 316 συν 6% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 3 879
RON 19 395,01 - RON 38 790,00	RON 1 247 συν 4% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 19 395
RON 38 790,01 - RON 193 948,00	RON 2 023 συν 2% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 38 790
Άνω των RON 193 948,00	RON 5 126 συν 1% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 193 948

Για απαιτήσεις **οικογενειακού δικαίου**, τα δικαστικά τέλη έχουν ως εξής:

Για διαζύγιο λόγω κλονισμού της οικογενειακής σχέσης ή για συναινετικό διαζύγιο (άρθρο 38 παράγραφοι 1 και 2 του Οικογενειακού Κώδικα της Ρουμανίας)	RON 39 (EUR 10)
--	-----------------

Για διαζύγιο λόγω αδυναμίας ενός εταίρου της οικογένειας να εκτελέσει τις οικογενειακές υποχρεώσεις του λόγω σοβαρής ασθένειας (άρθρο 38 παράγραφος 3 του Οικογενειακού Κώδικα της Ρουμανίας) και για διαζύγιο λόγω χαμηλού εισοδήματος ενός εταίρου της οικογένειας (κάτω του ελάχιστου ακαθάριστου εθνικού μισθού) ή έλλειψης εισοδήματος	RON 8 (EUR 2)
Για γονική μέριμνα τέκνων, για καθορισμό του τόπου κατοικίας ανήλικου τέκνου, για αναγνώριση τέκνων με σκοπό τη χρησιμοποίηση του ονόματος του γονέα	RON 6 (EUR 2,5)

Φόρος σφραγίδας (περίπου 1 ευρώ) – κυμαίνεται από RON 1,5 έως RON 5

Δικαστικές αποφάσεις – κόστος απόφασης (περίπου 1 ευρώ)

Οι δικαστικές αποφάσεις, οι κλητεύσεις και οι γνωστοποιήσεις κοινοποιούνται **δωρεάν** σε διαδίκους, μάρτυρες, εμπειρογνώμονες ή άλλα πρόσωπα ή φορείς που εμπλέκονται στη δικαστική διαφορά.

Η έρευνα σε έγγραφα ή η αντιγραφή εγγράφων από το δικαστικό αρχείο και πιστοποιητικών από τη γραμματεία του δικαστηρίου υπόκεινται σε πληρωμή (κατά μέγιστο RON 4).

Κόστος έκδοσης επικυρωμένης απόφασης (κάτω του 1 ευρώ)

Αιτήσεις προς το δικαστήριο για έκδοση αντιγράφων οριστικών και αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων	Σφραγίδα με δικαστικό τέλος ύψους RON 2
--	---

Άλλες διαδικασίες: πάγια έξοδα

Αμοιβές μεταφραστών ή διερμηνέων

1. Αμοιβές μεταφραστών ή διερμηνέων

Καθορίζονται από το δικαστήριο στην απόφαση διορισμού του διερμηνέα ή του μεταφραστή. Η ελάχιστη χρέωση RON 20 επαυξάνεται:

κατά 50% για μεταφράσεις από ή προς ανατολικές γλώσσες (ιαπωνικά, κινεζικά) ή προς σπάνια χρησιμοποιούμενες γλώσσες ή για επείγουσες μεταφράσεις (εντός 24-48 ωρών)

κατά 100% για ταυτόχρονη διερμηνεία ή για υπηρεσίες κατά τη διάρκεια σαββατοκύριακου, επίσημων αργιών ή μη εργάσιμων ημερών, ή μεταξύ 10.00 π.μ. και 6 π.μ.

Τα ύψη των αμοιβών έχουν ως εξής:

Για πιστοποιημένους διερμηνείς	RON 23,15 (περίπου EUR 6) ανά ώρα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για διάστημα μικρότερο της ώρας (κλάσματα ώρας)
Για μεταφράσεις	RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα

Στα ποσά αυτά προστίθεται ΦΠΑ όπου απαιτείται εκ του νόμου.

2. Αμοιβές δικαστικών επιμελητών

Το ύψος της αμοιβής εξαρτάται από την εργασία που συνεπάγεται η αναγκαστική εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης ή μιας διαταγής εκτέλεσης εκδοθείσας βάσει του νόμου. Ωστόσο, κλίμακα αμοιβών καθορίστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης κατόπιν διαβούλευσης με την **Εθνική Ένωση Δικαστικών Επιμελητών**. Βλέπε το κεφάλαιο σχετικά με τις αμοιβές των δικαστικών επιμελητών ανωτέρω.

Ένδικο μέσα

Τα έξοδα της δίκης σε πρώτο βαθμό είναι παρόμοιας φύσης με εκείνα που καταβάλλονται σε μια διαδικασία ενδίκων μέσων, αλλά τα έξοδα της δίκης σε δεύτερο βαθμό ανέρχονται σε 50% εκείνων που αναλαμβάνονται για τη δίκη σε πρώτο βαθμό.

Στάδιο της αστικής διαδικασίας κατά το οποίο πρέπει να καταβάλλονται τα πάγια έξοδα

1. Δικαστικά τέλη

Είναι **πληρωτέα εκ των προτέρων**, πριν από την παραλαβή, την επεξεργασία ή την έκδοση των σχετικών εγγράφων ή την εκτέλεση της ζητηθείσας πληροφορίας. Στην πράξη, ο αιτών καταβάλλει το δικαστικό τέλος το οποίο θεωρεί κατάλληλο με την υποβολή της αξίωσης. Στην πρώτη συνεδρίαση, το δικαστήριο καθορίζει τα νόμιμα δικαστικά τέλη που πρέπει να καταβληθούν και ζητεί από τον διάδικο να καταβάλει τυχόν διαφορά.

2. Αμοιβές δικαστικών επιμελητών

Τα έξοδα που σχετίζονται με την εκτέλεση πρέπει να καταβάλλονται εκ των προτέρων από τον διάδικο που τη ζήτησε. Ωστόσο, η εκ των προτέρων πληρωμή της αμοιβής του δικαστικού επιμελητή δεν μπορεί να αποτελεί προϋπόθεση για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

3. Αμοιβές διερμηνείας

Ο διάδικος που ζήτησε υπηρεσίες διερμηνείας πρέπει να καταβάλει την αμοιβή που ορίζεται από το δικαστήριο, τα επίσημα έξοδα ταξιδιού ή την αμοιβή του διερμηνέα εντός 5 ημερών από τον καθορισμό της αμοιβής.

4. Αμοιβές εμπειρογνομόνων

Το ποσό που καθορίστηκε ως προσωρινή αμοιβή και, κατά περίπτωση, η προκαταβολή για τα έξοδα μετακίνησης καταβάλλονται, εντός πέντε ημερών από τον διορισμό του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα, από το μέρος που υπέβαλε το αίτημα για την εκπόνηση της γνωμοδότησης, σε ειδικό λογαριασμό που έχει ανοίξει προς αυτόν τον σκοπό το τοπικό γραφείο νομοτεχνικών και λογιστικών γνωμοδοτήσεων. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει ότι οι δαπάνες αυτές βαρύνουν αμφότερα τα μέρη.

Η οριστική αμοιβή για τη νομοτεχνική γνωμοδότηση καθορίζεται από το όργανο που διέταξε την εκπόνησή της αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, του όγκου εργασίας που απαιτείται και των επαγγελματικών και/ή επιστημονικών προσόντων του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα ή του ειδικού.

Πάγια έξοδα σε ποινικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδίκων σε ποινικές διαδικασίες

Δεν υπάρχουν πάγια έξοδα για τους διαδίκους σε σχέση με ποινικές διαδικασίες.

Πάγια έξοδα σε συνταγματικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδίκων σε συνταγματικές διαδικασίες

Δεν υπάρχουν πάγια έξοδα σε σχέση με συνταγματικές διαδικασίες.

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων από τους συνηγούς

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των διαδίκων

Στη Ρουμανία, οι νόμιμοι εκπρόσωποι **δεν έχουν άμεση υποχρέωση** εκ των προτέρων παροχής πληροφοριών στους διαδίκους σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, τις πιθανότητες επιτυχημένης έκβασης της δίκης και τα έξοδα που εμπλέκονται στη διαδικασία. Ωστόσο, βάσει του Κανονισμού του νομικού επαγγέλματος, οι δικηγόροι έχουν **καθήκον** να συμβουλεύουν τους πελάτες τους με άμεσο, ευσυνείδητο, ορθό και συνετό τρόπο.

Νομικές βάσεις προσδιορισμού εξόδων

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό των εξόδων στη Ρουμανία;

Οι πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες βάσεις προσδιορισμού των εξόδων δεν εντοπίζονται εύκολα, καθώς δεν δημοσιεύονται σε δικτυακούς τόπους δημόσιων οργανισμών ούτε αναφέρονται σε φυλλάδια. Πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν άμεσα από πρόσωπα που εργάζονται στον κλάδο ή από τους ακόλουθους νόμους που σχετίζονται με τα δικαστικά έξοδα.

Τα δικαστικά τέλη και ο φόρος σφραγίδας ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 146/1997 περί δικαστικών τελών και το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 32/1995 περί φόρου σφραγίδας.

οι δικηγορικές αμοιβές ρυθμίζονται με τον νόμο 188/2000 περί δικαστικών επιμελητών καθώς και με το διάταγμα αριθ. 2550/C, της 14ης Νοεμβρίου 2006, για την έγκριση των ελάχιστων και μέγιστων αμοιβών για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι δικαστικοί επιμελητές.

οι αμοιβές των νομοτεχνικών εμπειρογνομόνων ρυθμίζονται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και από το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 2/2000 σχετικά με την οργάνωση της δραστηριότητας των δικαστικών και εξωδικαστικών τεχνικών εμπειρογνομόνων.

Οι αμοιβές μεταφραστών και διερμηνέων ρυθμίζονται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, από τον νόμο αριθ. 178 και από το **διάταγμα αριθ. 772 της 5ης Μαρτίου 2009** σχετικά με τον καθορισμό των αμοιβών πιστοποιημένων διερμηνέων κα μεταφραστών.

Σε ποιες γλώσσες μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό των εξόδων στη Ρουμανία;

Οι νόμοι που ρυθμίζουν τα έξοδα είναι **διαθέσιμοι μόνον στα ρουμανικά**.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση;

Η διαμεσολάβηση ρυθμίζεται από τον νόμο αριθ. 192/2006 σχετικά με τη διαμεσολάβηση και την οργάνωση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή. Ο εν λόγω νόμος προβλέπει ότι ο διαμεσολαβητής δικαιούται την καταβολή της **αμοιβής που συμφωνείται μεταξύ των μερών**, καθώς και την επιστροφή των εξόδων που ανέλαβε σε σχέση με τη διαμεσολάβηση.

Πού μπορώ να βρω πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα έξοδα;

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τον μέσο όρο της χρονικής διάρκειας των διάφορων διαδικασιών;

Στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη μέση διάρκεια των υποθέσεων είναι διαθέσιμες στην ετήσια έκθεση της δραστηριότητας των δικαστηρίων της Ρουμανίας, η οποία διατίθεται στη Ρουμανία από τους δημόσιους δικτυακούς τόπους του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου (βλέπε κεφάλαιο 3.4 με τίτλο **Ποιοτικοί δείκτες της δικαστικής δραστηριότητας**, σελίδες 155-162).

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Δεν επιβάλλεται ΦΠΑ στα δικαστικά τέλη, ούτε στον φόρο σφραγίδας, ούτε στις αμοιβές των δικηγόρων που αναφέρονται στη σύμβαση νομικής συνδρομής. Για τη μετάφραση εγγράφων, προστίθεται ΦΠΑ στην τιμή, όπου απαιτείται από τον νόμο.

Νομική συνδρομή

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης

Μέσο καθαρό μηνιαίο εισόδημα ανά μέλος της οικογένειας	Προϋποθέσεις χορήγησης
Κάτω των RON 500 (περίπου EUR 125)	Εάν το ύψος του εισοδήματος είναι κατώτερο του κατώτατου ορίου για 2 τουλάχιστον μήνες πριν από την άσκηση της αγωγής στο δικαστήριο, τα έξοδα της υπόθεσης καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το κράτος .
Κάτω των RON 800 (περίπου EUR 200)	Εάν το ύψος του εισοδήματος είναι κατώτερο του κατώτατου ορίου για 2 τουλάχιστον μήνες πριν από την άσκηση της αγωγής στο δικαστήριο, τα έξοδα της υπόθεσης καλύπτονται κατά 50% από το κράτος .

Νομική συνδρομή χορηγείται επίσης:

όταν τα πάγια ή συνολικά εκτιμώμενα έξοδα της δίκης ενδέχεται να περιορίσουν το συνταγματικό **δικαίωμα** του διαδίκου **σε αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη** ή

όταν το δικαίωμα του διαδίκου σε αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη ενδέχεται να περιορισθεί λόγω **διαφορών του επιπέδου διαβίωσης** μεταξύ του κράτους μέλους διαμονής και της Ρουμανίας

ανεξάρτητα από το εισόδημα του δικαιούχου, όταν ειδικός νόμος προβλέπει το δικαίωμα νομικής συνδρομής ή δωρεάν νομικής συνδρομής ως **μέτρο προστασίας του δικαιούχου** (εάν ο δικαιούχος είναι ανήλικος ή ανάπηρος ή βρίσκεται σε κάποια άλλη ειδική κατάσταση).

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τους κατηγορούμενους

Η έννοια του κατώτατου εισοδήματος ισχύει μόνον σε αστικές υποθέσεις. Σε ποινικές υποθέσεις, οι κύριες νομικές διατάξεις που ρυθμίζουν το ζήτημα περιέχονται στο άρθρο 171 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Νομική συνδρομή χορηγείται στον **κατηγορούμενο** όταν:

είναι ανήλικος

έχει εισαχθεί σε κέντρο αναμόρφωσης ή σε εκπαιδευτικό ιατρικό ίδρυμα συνελήφθη ή κρατείται στο πλαίσιο άλλης (-ων) ποινικής (-ών) υπόθεσης (-εων)

έχει εισαχθεί σε νοσοκομείο ή υποβάλλεται σε υποχρεωτική ιατρική περίθαλψη

η αρχή που διενεργεί την ποινική ανάκριση ή το δικαστήριο θεωρούν ότι η ο κατηγορούμενος δεν είναι σε θέση να υπερασπισθεί ο ίδιος τον εαυτό του η ποινή που προβλέπεται από τον νόμο για την πράξη είναι ισόβια κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον 5 ετών.

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τα θύματα

Η έννοια του κατώτατου εισοδήματος δεν εφαρμόζεται στα θύματα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης. Οι σχετικές νομικές διατάξεις που ρυθμίζουν το ζήτημα περιέχονται στο άρθρο 173 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Δωρεάν δικαστικές διαδικασίες

Οι ακόλουθες αγωγές απαλλάσσονται εκ του νόμου από οποιαδήποτε δικαστικά έξοδα:

όλες οι αγωγές που σχετίζονται με (1) την προστασία και την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών (ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 272/2004 σχετικά με την προαγωγή και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών), (2) την κηδεμονία, (3) την επιτροπεία, (4) τη συνδρομή που παρέχεται σε άτομα που πάσχουν από σοβαρά ψυχικά νοσήματα (ψυχικά διαταραγμένα άτομα)

αγωγές που σχετίζονται με νόμιμες και συμβατικές υποχρεώσεις διατροφής και όλες οι αγωγές που σχετίζονται με υιοθεσία (ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 273/2004 περί υιοθεσίας)

άλλες αγωγές όπως προβλέπεται σε διάφορους νόμους.

Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να καταβάλει ο ηττηθείς διάδικος τα έξοδα του διαδίκου που κέρδισε τη δίκη;

Σε αστικές υποθέσεις οι κανόνες που αφορούν την επιδίκαση των εξόδων ή την αποζημίωση των εξόδων περιέχονται στα άρθρα 274-276 του **Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**. Καταρχήν,

ο ηττηθείς διάδικος υποχρεούται (εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα) να καταβάλει τα έξοδα της αγωγής

ο δικαστής δεν μπορεί να μειώσει το δικαστικό τέλος ή οποιοσδήποτε άλλες δαπάνες καταβλήθηκαν από τον νικητή διάδικο

καταρχήν, ο εναγόμενος ο οποίος δέχθηκε την απαίτηση του ενάγοντος κατά την πρώτη συνεδρίαση δεν υποχρεούται να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε επίσημα από δικαστικό επιμελητή μέσω της ειδικής διαδικασίας προ της έκδοσης της δικαστικής απόφασης, η οποία παρουσιάστηκε ανωτέρω.

Σε ποινικές υποθέσεις, οι κανόνες που αφορούν την επιδίκαση των εξόδων/την αποζημίωση των εξόδων περιέχονται στα άρθρα 189-193 του **Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**. Καταρχήν,

οι αναγκαίες δαπάνες για την εκτέλεση διαδικαστικών πράξεων, τη διεξαγωγή των αποδείξεων, τη διατήρηση υλικών αποδείξεων, την αμοιβή των δικηγόρων καθώς και κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την ποινική δίκη καλύπτονται από τα ποσά που παρέχονται από το κράτος ή καταβάλλονται από τα μέρη σε περίπτωση καταδίκης, ο κατηγορούμενος οφείλει να καλύψει τα δικαστικά έξοδα που ανέλαβε το κράτος, με εξαίρεση τα έξοδα των διερμηνέων που διόρισαν τα δικαστικά όργανα και τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχεται δωρεάν νομική συνδρομή

σε περίπτωση αθώωσης ή διακοπής της ποινικής δίκης, τα δικαστικά έξοδα του κράτους καταβάλλονται ως εξής:

σε περίπτωση αθώωσης, από: (α) το θύμα, στον βαθμό που τα έξοδα προκλήθηκαν από αυτό (β) τον πολιτικώς ενάγοντα του οποίου οι αξιώσεις απορρίπτονται πλήρως, στον βαθμό που τα έξοδα προκλήθηκαν από αυτόν (γ) τον κατηγορούμενο, όταν, παρότι αθωώθηκε, υποχρεούται να πληρώσει αποζημίωση

σε περίπτωση διακοπής της ποινικής δίκης, από (α) τον κατηγορούμενο, εάν διαταχθεί αντικατάσταση της ποινικής ευθύνης ή εάν συντρέχει λόγος μη επιβολής ποινής (β) αμφοτέρους τους διαδίκους, σε περίπτωση συμβιβασμού (γ) το θύμα, σε περίπτωση απόσυρσης της καταγγελίας ή καθυστερημένης υποβολής της στο δικαστήριο.

Σε περίπτωση αμνηστίας, παραγραφής ή απόσυρσης της καταγγελίας, καθώς και σε περίπτωση που συντρέχει λόγος μη επιβολής ποινής, εάν ο κατηγορούμενος ζητήσει τη συνέχιση της ποινικής δίκης, τα δικαστικά έξοδα ενδέχεται να καλυφθούν από το θύμα ή τον κατηγορούμενο, ανάλογα με άλλες σχετικές διατάξεις του νόμου.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, το κράτος καταβάλλει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Αμοιβές εμπειρογνομόνων

Το άρθρο 274 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει ότι ο ηγηθείς διάδικος υποχρεούται να καταβάλει, εφόσον του ζητηθεί, τα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των νομοτεχνικών εμπειρογνομόνων τους οποίους πλήρωσε ο νικήσας διάδικος.

Σχετικά έγγραφα

[Έκθεση της Ρουμανίας σχετικά με τη Μελέτη για τη διαφάνεια των δαπανών](#) PDF (544 Kb) [en](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Περιπτωσιολογική μελέτη 1 – οικογενειακό δικαιο – διαζύγιο - Ρουμανία

Στη συγκεκριμένη περιπτωσιολογική μελέτη σχετικά με το οικογενειακό δικαιο (διαζύγιο), ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να ενημερώσουν το μέρος που υποβάλλει αίτηση διαζυγίου σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Υπόθεση Α – Εθνική περίπτωση: ένα ζευγάρι παντρεύεται. Στη συνέχεια, χωρίζει και συμφωνεί για την έκδοση διαζυγίου.

Υπόθεση Β – Διασυνοριακή περίπτωση: Δύο υπήκοοι του ίδιου κράτους μέλους (κράτος μέλος Α) παντρεύονται. Ο γάμος τελείται στο κράτος μέλος Α. Μετά τον γάμο, το ζευγάρι μετακομίζει με σκοπό τη διαμονή και εργασία σε άλλο κράτος μέλος (κράτος μέλος Β), όπου και αποκτά νόμιμη κατοικία. Λίγον χρόνο μετά, το ζευγάρι χωρίζει, και η γυναίκα επιστρέφει στο κράτος μέλος Α, ενώ ο άνδρας παραμένει στο κράτος μέλος Β. Το ζευγάρι συμφωνεί για την έκδοση διαζυγίου. Αμέσως μετά την επιστροφή της στο κράτος μέλος Α, η σύζυγος υποβάλλει αίτηση διαζυγίου ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους Β.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – 1. Οι απαντήσεις σε όλες τις περιπτωσιολογικές μελέτες παρασχέθηκαν υποθέτοντας ότι η αγωγή ασκείται ενώπιον των ρουμανικών δικαστηρίων. **2.** Για λόγους καλύτερης κατανόησης, κατά τον υπολογισμό των εξόδων λήφθηκε υπόψη υποθετική συναλλαγματική ισοτιμία EUR 1 = RON 4 (νόμισμα της Ρουμανίας).

Έξοδα στη Ρουμανία

Έξοδα προσφυγής στα δικαστήρια, άσκησης ένδικων μέσων και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

Περιπτωσιολογική μελέτη	Δικαστήριο			Ένδικα μέσα
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοπά έξοδα	
Περίπτωση Α	RON 39,3 (περίπου EUR 10) , ήτοι RON 39 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Εξαίρεση – RON 8,3 (περίπου EUR 2) , ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας), εάν ο διάδικος δεν διαθέτει εισόδημα ή εάν το εισόδημα είναι κατώτερο του ελάχιστου ακαθάριστου εθνικού μισθού	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5) , ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25) , ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	Δεν είναι δυνατή η άσκηση ένδικων μέσων κατά της απόφασης στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό
Περίπτωση Β	RON 39,3 (περίπου EUR 10) , ήτοι RON 39 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Εξαίρεση – RON 8,3 (περίπου EUR 2) , ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας), εάν	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένο δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία	Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5) , ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική	Δεν είναι δυνατή η άσκηση ένδικων μέσων κατά της απόφασης στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό.

ο διάδικος δεν διαθέτει εισόδημα ή εάν το εισόδημα είναι κατώτερο του ελάχιστου ακαθάριστου εθνικού μισθού	κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο
--	--	--

Περιπτωσιολογική μελέτη	Εναλλακτική επίλυση διαφορών	
	Παρέχεται αυτή η δυνατότητα για τον συγκεκριμένο τύπο υπόθεσης;	Έξοδα
Περίπτωση Α	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή
Περίπτωση Β	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή

Έξοδα δικηγόρου, δικαστικού επιμελητή, εμπειρογνώμονα

Περιπτωσιολογική μελέτη	Δικηγόρος		Δικαστικός επιμελητής		
	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Μέσος όρος εξόδων	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Έξοδα προ της έκδοσης δικαστικής απόφασης	Έξοδα μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης
Περίπτωση Α	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση
Περίπτωση Β	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση

Περιπτωσιολογική μελέτη	Εμπειρογνώμονας	
	Είναι υποχρεωτική η προσφυγή στις υπηρεσίες του;	Κόστος
Περίπτωση Α	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση
Περίπτωση Β	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση

Έξοδα για αποζημίωση μαρτύρων, παροχή ασφάλειας ή εγγύησης και άλλες συναφείς αμοιβές

Περιπτωσιολογική μελέτη	Αποζημίωση μαρτύρων		Ασφάλεια ή εγγύηση	
	Παρέχεται αποζημίωση στους μάρτυρες;	Κόστος	Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και πότε και πώς εφαρμόζεται;	Κόστος
Περίπτωση Α	Ναι. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση δεν απαιτούνται μάρτυρες.	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση
Περίπτωση Β	Ναι. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση δεν απαιτούνται μάρτυρες.	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση

Έξοδα νομικής συνδρομής και άλλου είδους επιστροφή εξόδων

Περιπτωσιολογική μελέτη	Νομική συνδρομή		
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις παρέχεται;	Πότε είναι η στήριξη πλήρης;	Υπάρχουν προϋποθέσεις;
Περίπτωση Α	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1

Περίπτωση Β	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1
-------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Περιπτώσιολογική μελέτη	Επιστροφή εξόδων			
	Μπορεί ο διάδικος που νίκησε να εξασφαλίσει την επιστροφή των εξόδων της δίκης;	Εάν δεν προβλέπεται ολική επιστροφή, τι ποσοστό επιστρέφεται συνήθως;	Ποια έξοδα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση;	Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η νομική συνδρομή πρέπει να επιστραφεί στον οργανισμό που τη χορήγησε;
Περίπτωση Α	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	ΟΧΙ
Περίπτωση Β	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το διαζύγιο είναι συναινετικό	ΟΧΙ

Έξοδα μετάφρασης και διερμηνείας

Περιπτώσιολογική μελέτη	Μετάφραση	
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;
Περίπτωση Α	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση.
Περίπτωση Β	Όταν έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο (μέρος της δικογραφίας) είναι γραμμένα σε άλλη γλώσσα	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση μετάφρασης ή, εάν η μετάφραση πραγματοποιείται από πιστοποιημένο μεταφραστή κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου, καταβάλλεται αμοιβή RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα Α4

Περιπτώσιολογική μελέτη	Διερμηνεία		Υπάρχουν άλλα έξοδα που αφορούν ειδικά διασυνοριακές διαφορές;	
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Περιγραφή	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;
Περίπτωση Α	Όταν ο διάδικος που πρέπει να ακουσθεί από το δικαστήριο είναι κωφάλαλος ή αναλφάβητος.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	-	-
Περίπτωση Β	Εάν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους δεν μιλά ρουμανικά.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	Ναι, αλλά αναλαμβάνονται από το κράτος	-

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Περιπτώσιολογική μελέτη 2 – οικογενειακό δικαιο – επιμέλεια των τεκνών - Ρουμανία

Στη συγκεκριμένη περιπτώσιολογική μελέτη σχετικά με το οικογενειακό δικαιο (επιμέλεια τέκνων), ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να ενημερώσουν τον ενάγοντα σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Υπόθεση Α – Εθνική περίπτωση: Δύο άτομα έχουν συζήσει επί σειρά ετών χωρίς να έχουν παντρευτεί. Όταν χωρίζουν, έχουν ένα παιδί τριών ετών. Με δικαστική απόφαση ανατίθεται η επιμέλεια του παιδιού στη μητέρα και αναγνωρίζεται δικαίωμα επικοινωνίας στον πατέρα. Η μητέρα υποβάλλει αίτηση για να περιοριστεί ο δικαιώματος επικοινωνίας του πατέρα.

Υπόθεση Β – Διασυνοριακή περίπτωση στην οποία είστε δικηγόρος στο κράτος μέλος Α: Δύο άτομα έχουν συζήσει επί σειρά ετών σε ένα κράτος μέλος (κράτος μέλος Β) χωρίς να έχουν παντρευτεί. Αποκτούν μαζί ένα παιδί, αλλά αμέσως μετά τη γέννηση του παιδιού χωρίζουν. Με απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους Β ανατίθεται η επιμέλεια του παιδιού στη μητέρα και αναγνωρίζεται δικαίωμα επικοινωνίας στον πατέρα. Η μητέρα και το παιδί μετακομίζουν για να ζήσουν σε άλλο κράτος μέλος (κράτος μέλος Α), πράγμα που επιτρέπεται με βάση τη δικαστική απόφαση, ενώ ο πατέρας παραμένει στο κράτος μέλος Β. Λίγα χρόνια αργότερα, η μητέρα υποβάλλει αίτηση για να μεταβληθεί η επιμέλεια του παιδιού στο κράτος μέλος Α με αίτηση τη μεταβολή του δικαιώματος επικοινωνίας του πατέρα.

Έξοδα στη Ρουμανία

Έξοδα προσφυγής στα δικαστήρια, άσκησης ένδικων μέσων και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικαστήριο			Ένδικα μέσα	
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής
Περίπτωση Α	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	50% των RON 8,3 (περίπου EUR 1)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)
Περίπτωση Β	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	50% των RON 8,3 (περίπου EUR 1)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)

Περιπτώσιολογική μελέτη	Εναλλακτική επίλυση διαφορών	
	Παρέχεται αυτή η δυνατότητα για τον συγκεκριμένο τύπο υπόθεσης;	Έξοδα
Περίπτωση Α	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.
Περίπτωση Β	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.

Έξοδα δικηγόρου, δικαστικού επιμελητή, εμπειρογνώμονα

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικηγόρος		Δικαστικός επιμελητής		
	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Μέσος όρος εξόδων	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Έξοδα προ της έκδοσης δικαστικής απόφασης	Έξοδα μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης
Περίπτωση Α	OXI	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής	OXI	Ανευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι

		Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική		της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος (ο πατέρας) δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – RON 50 (περίπου EUR 12,5) ελάχιστη αμοιβή και RON 500 (περίπου EUR 125) μέγιστη αμοιβή
Περίπτωση B	OXI	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	OXI	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος (ο πατέρας) δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – RON 50 (περίπου EUR 12,5) ελάχιστη αμοιβή και RON 500 (περίπου EUR 125) μέγιστη αμοιβή

Περιπτωσιολογική μελέτη	Εμπειρογνώμονας	
	Είναι υποχρεωτική η προσφυγή στις υπηρεσίες του;	Κόστος
Περίπτωση A	OXI	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση
Περίπτωση B	OXI	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση

Έξοδα για αποζημίωση μαρτύρων, παροχή ασφάλειας ή εγγύησης και άλλες συναφείς αμοιβές

Περιπτωσιολογική μελέτη	Αποζημίωση μαρτύρων		Ασφάλεια ή εγγύηση	
	Παρέχεται αποζημίωση στους μάρτυρες;	Κόστος	Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και πότε και πώς εφαρμόζεται;	Κόστος
Περίπτωση A	Ναι	Επιστρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα με τις πηγές εισοδήματος – π.χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων	RON 8,3 (περίπου EUR 2) , ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
Περίπτωση B	Ναι	Επιστρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα με τις πηγές εισοδήματος – π.χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων	RON 8,3 (περίπου EUR 2) , ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)

Έξοδα νομικής συνδρομής και άλλου είδους επιστροφή εξόδων

Περιπτωσιολογική μελέτη	Νομική συνδρομή		
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις παρέχεται;	Πότε είναι η στήριξη πλήρης;	Υπάρχουν προϋποθέσεις;
Περίπτωση A	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1
Περίπτωση B	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1

Περιπτώσιολογική μελέτη	Επιστροφή εξόδων			
	Μπορεί ο διάδικος που νίκησε να εξασφαλίσει την επιστροφή των εξόδων της δίκης;	Εάν δεν προβλέπεται ολική επιστροφή, τι ποσοστό επιστρέφεται συνήθως;	Ποια έξοδα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση;	Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η νομική συνδρομή πρέπει να επιστραφεί στον οργανισμό που τη χορήγησε;
Περίπτωση Α	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Εάν κερδίσει η μητέρα, όλα τα έξοδα που ανέλαβε είναι δυνατόν να καταβληθούν από τον πατέρα στην προκειμένη περίπτωση	ΟΧΙ
Περίπτωση Β	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Εάν κερδίσει η μητέρα, όλα τα έξοδα που ανέλαβε είναι δυνατόν να καταβληθούν από τον πατέρα στην προκειμένη περίπτωση	ΟΧΙ

Έξοδα μετάφρασης και διερμηνείας

Περιπτώσιολογική μελέτη	Μετάφραση		Διερμηνεία		Υπάρχουν άλλα έξοδα που ειδικά διασυνοριακές διαφο	
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Περιγραφή	Ποιο εί προσέγ
Περίπτωση Α	Ανευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Ανευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Όταν ο διάδικος που πρέπει να ακουσθεί από το δικαστήριο είναι κωφάλαλος ή αναλφάβητος.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	-	-
Περίπτωση Β	1. Όταν έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο (μέρος της οικογραφίας) είναι γραμμένα σε άλλη γλώσσα. 2. Επιπλέον, εάν ο διάδικος αμφισβητεί την ορθότητα του εγγράφου που μεταφράστηκε στα ρουμανικά, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη μετάφραση του εγγράφου από πιστοποιημένο μεταφραστή.	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση μετάφρασης ή, εάν η μετάφραση πραγματοποιείται από πιστοποιημένο μεταφραστή κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου, καταβάλλεται αμοιβή RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα A4.	Εάν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους δεν μιλά ρουμανικά. Κράτος Α= Ρουμανία	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	Ναι, αλλά αναλαμβάνονται από το κράτος	-

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Περιπτώσιολογική μελέτη 3 – οικογενειακό δικαιο – διατροφή - Ρουμανία

Στη συγκεκριμένη περιπτώσιολογική μελέτη σχετικά με το οικογενειακό δικαιο (διατροφή), ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να ενημερώσουν τον ενάγοντα σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Υπόθεση Α – Εθνική περίπτωση: Δύο άτομα έχουν συζητήσει επί σειρά ετών χωρίς να έχουν παντρευτεί. Όταν χωρίζουν, έχουν ένα παιδί τριών ετών. Με δικαστική απόφαση ανατίθεται η επιμέλεια του παιδιού στη μητέρα. Η μόνη εκκρεμότητα αντιδικία αφορά το ποσό της διατροφής που ο πατέρας υποχρεούται να καταβάλλει στη μητέρα για τη συντήρηση και εκπαίδευση του παιδιού. Η μητέρα υποβάλλει αγωγή για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Υπόθεση Β – Διασυνοριακή περίπτωση στην οποία είστε δικηγόρος στο κράτος μέλος Α: Δύο άτομα έχουν συζητήσει σε ένα κράτος μέλος (κράτος μέλος Β) χωρίς να έχουν παντρευτεί. Έχουν ένα παιδί τριών ετών. Έπειτα χωρίζουν. Με απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους Β ανατίθεται η επιμέλεια του παιδιού στη μητέρα. Με τη σύμφωνη γνώμη του πατέρα, η μητέρα και το παιδί μετακομίζουν για να ζήσουν σε άλλο κράτος μέλος (κράτος μέλος Α), όπου και αποκτούν νόμιμη κατοικία.

Εξακολουθεί να υπάρχει αντιδικία για ένα ζήτημα. Το ζήτημα αυτό αφορά το ποσό της διατροφής που ο πατέρας υποχρεούται να καταβάλλει στη μητέρα για τη συντήρηση και εκπαίδευση του παιδιού. Η μητέρα υποβάλλει αγωγή για το συγκεκριμένο ζήτημα στο κράτος μέλος Α.

Έξοδα στη Ρουμανία

Έξοδα προσφυγής στα δικαστήρια, άσκησης ένδικων μέσων και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικαστήριο			Ένδικα μέσα		
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα
Περίπτωση Α	Δεν υπάρχει δικαστικό τέλος	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	1. επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	Δεν υπάρχει δικαστικό τέλος	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	-
Περίπτωση Β	Δεν υπάρχει δικαστικό τέλος	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	1. επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	Δεν υπάρχει δικαστικό τέλος	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	-

Περιπτώσιολογική μελέτη	Εναλλακτική επίλυση διαφορών	
	Παρέχεται αυτή η δυνατότητα για τον συγκεκριμένο τύπο υπόθεσης;	Έξοδα
Περίπτωση Α	Ναι	

		Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.
Περίπτωση Β	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.

Έξοδα δικηγόρου, δικαστικού επιμελητή, εμπειρογνώμονα

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικηγόρος		Δικαστικός επιμελητής		
	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Μέσος όρος εξόδων	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Έξοδα προ της έκδοσης δικαστικής απόφασης	Έξοδα μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης
Περίπτωση Α	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος (ο πατέρας) δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – RON 50 (περίπου EUR 12,5) ελάχιστη αμοιβή και RON 500 (περίπου EUR 125) μέγιστη αμοιβή
Περίπτωση Β	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος (ο πατέρας) δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – RON 50 (περίπου EUR 12,5) ελάχιστη αμοιβή και RON 500 (περίπου EUR 125) μέγιστη αμοιβή

Περιπτώσιολογική μελέτη	Εμπειρογνώμονας	
	Είναι υποχρεωτική η προσφυγή στις υπηρεσίες του;	Κόστος
Περίπτωση Α	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση
Περίπτωση Β	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση

Έξοδα για αποζημίωση μαρτύρων, παροχή ασφάλειας ή εγγύησης και άλλες συναφείς αμοιβές

Περιπτώσιολογική μελέτη	Αποζημίωση μαρτύρων		Ασφάλεια ή εγγύηση	
	Παρέχεται αποζημίωση στους μάρτυρες;	Κόστος	Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και πώς εφαρμόζεται;	Κόστος
Περίπτωση Α	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς δεν πρόκειται να ακουστούν μάρτυρες	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς δεν πρόκειται να ακουστούν μάρτυρες	Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 10,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)

Περίπτωση Β	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς δεν πρόκειται να ακουστούν μάρτυρες	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς δεν πρόκειται να ακουστούν μάρτυρες	Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 10,3 (περίπου EUR 2) , ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
-------------	--	--	--	---

Εξοδα νομικής συνδρομής και άλλου είδους επιστροφή εξόδων

Περίπτωση	Νομική συνδρομή			Επιστροφή εξόδων			
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις παρέχεται;	Πότε είναι η στήριξη πλήρης;	Υπάρχουν προϋποθέσεις;	Μπορεί ο διάδικος που νίκησε να εξασφαλίσει την επιστροφή των εξόδων της δίκης;	Εάν δεν προβλέπεται ολική επιστροφή, τι ποσοστό επιστρέφεται συνήθως;	Ποια έξοδα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση;	Υπό περιστάσεων νομικών συνδρόμων επιστρέφονται;
Περίπτωση Α	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων.	Εάν κερδίσει η μητέρα, όλα τα έξοδα που ανέλαβε είναι δυνατόν να καταβληθούν από τον πατέρα στην προκειμένη περίπτωση	ΟΧΙ
Περίπτωση Β	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων.	Εάν κερδίσει η μητέρα, όλα τα έξοδα που ανέλαβε είναι δυνατόν να καταβληθούν από τον πατέρα στην προκειμένη περίπτωση	ΟΧΙ

Εξοδα μετάφρασης και διερμηνείας

Περίπτωση	Μετάφραση		Διερμηνεία		Υπάρχουν άλλα έξοδα που αφορούν ειδικά διασυνοριακές διαφορές;
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Περιγραφή
Περίπτωση Α	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Όταν ο διάδικος που πρέπει να ακουσθεί από το δικαστήριο είναι κωφάλαλος ή αναλαβήτος.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	
Περίπτωση Β	1. Όταν έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο (μέρος της δικογραφίας) είναι γραμμένα σε άλλη γλώσσα. 2. Επιπλέον, εάν ο διάδικος αμφισβητεί την ορθότητα του εγγράφου που μεταφράστηκε στα ρουμανικά, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη μετάφραση	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση μετάφρασης ή, εάν η μετάφραση πραγματοποιείται από πιστοποιημένο μεταφραστή κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου, καταβάλλεται αμοιβή RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα Α4.	Εάν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους δεν μιλά ρουμανικά. Κράτος Α= Ρουμανία	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	Ναι, αλλά αναλαμβάνονται από το κράτος

του εγγράφου από
πιστοποιημένο
μεταφραστή.

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Περιπτωσιολογική μελέτη 4 – εμπορικό δικαιο – σύμβαση - Ρουμανία

Στη συγκεκριμένη περιπτωσιολογική μελέτη σχετικά με το εμπορικό δικαιο (συμβάσεις), ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να ενημερώσουν τον πωλητή σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Υπόθεση Α – Εθνική περίπτωση: Μία εταιρεία παρέδωσε αγαθά αξίας 20.000 ευρώ. Ο πωλητής δεν έχει εισπράξει το τίμημα, διότι ο αγοραστής θεωρεί ότι τα αγαθά δεν ανταποκρίνονται στα συμφωνηθέντα.

Ο πωλητής αποφασίζει να υποβάλει αγωγή προκειμένου να του καταβληθεί ολόκληρο το τίμημα.

Υπόθεση Β – Διασυνοριακή περίπτωση: Μία εταιρεία της οποίας τα κεντρικά γραφεία βρίσκονται στο κράτος μέλος Β παραδίδει αγαθά αξίας 20.000 ευρώ σε έναν αγοραστή στο κράτος μέλος Α. Η σύμβαση υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους μέλους Β και έχει καταρτισθεί στη γλώσσα του κράτους μέλους Β. Ο εν λόγω πωλητής δεν έχει εισπράξει το τίμημα, διότι ο αγοραστής, που βρίσκεται στο κράτος μέλος Α, θεωρεί ότι τα αγαθά δεν ανταποκρίνονται στα συμφωνηθέντα. Ο πωλητής αποφασίζει να υποβάλει αγωγή στο κράτος μέλος Α προκειμένου να του καταβληθεί ολόκληρο το τίμημα, όπως ορίζει η σύμβαση που έχει συνάψει με τον αγοραστή.

Έξοδα στη Ρουμανία

Έξοδα προσφυγής στα δικαστήρια, άσκησης ένδικων μέσων και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

Περιπτωσιολογική μελέτη	Δικαστήριο			Ένδικα μέσα	
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής
Περίπτωση Α	RON 2 849,1998 (περίπου EUR 710), ήτοι RON 2 844,1998 (δικαστικό τέλος) και RON 5 (φόρος σφραγίδας)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	50% των αρχικών δικαστικών εξόδων, δηλαδή RON 1 424,5999 (περίπου EUR 355)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)
Περίπτωση Β	RON 2 849,1998 (περίπου EUR 710), ήτοι RON 2 844,1998 (δικαστικό τέλος) και RON 5 (φόρος σφραγίδας)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5), ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιαφή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15	50% των αρχικών δικαστικών εξόδων, δηλαδή RON 1 424,5999 (περίπου EUR 355)	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο)

		(περίπου EUR 1), ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25), ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο	
--	--	---	--

Περιπτώσιολογική μελέτη	Εναλλακτική επίλυση διαφορών	
	Παρέχεται αυτή η δυνατότητα για τον συγκεκριμένο τύπο υπόθεσης;	Έξοδα
Περίπτωση A	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.
Περίπτωση B	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.

Έξοδα δικηγόρου, δικαστικού επιμελητή, εμπειρογνώμονα

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικηγόρος		Δικαστικός επιμελητής			Εμπειρογνώμονας	
	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Μέσος όρος εξόδων	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Έξοδα προ της έκδοσης δικαστικής απόφασης	Έξοδα μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης	Είναι υποχρεωτική η προσφυγή στις υπηρεσίες του;	Κόστος
Περίπτωση A	OXI	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	OXI	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή– κατά μέγιστο RON 2400 (περίπου EUR 600)	OXI	Το κόστος ποικίλλει και θα καθορισθεί από το δικαστήριο, ανάλογα με την πολυπλοκότητα της εμπειρογνωμοσύνης
Περίπτωση B	OXI	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	OXI	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη	OXI	Το κόστος ποικίλλει και θα καθορισθεί από το δικαστήριο, ανάλογα με το επίπεδο της απαιτούμενης εμπειρογνωμοσύνης

				ηττηθείς διάδικος δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή- κατά μέγιστο RON 2400 (περίπου EUR 600)	
--	--	--	--	---	---	--

Έξοδα για αποζημίωση μαρτύρων, παροχή ασφάλειας ή εγγύησης και άλλες συναφείς αμοιβές

Περιπτώσιολογική μελέτη	Αποζημίωση μαρτύρων		Ασφάλεια ή εγγύηση	
	Παρέχεται αποζημίωση στους μάρτυρες;	Κόστος	Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και πότε και πώς εφαρμόζεται;	Κόστος
Περίπτωση A	Ναι	Επιστρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα με τις πηγές εισοδήματος – π. χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων (αποδείξεις των εν λόγω φυλασσόμενων εγγράφων)	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
			Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
Περίπτωση B	Ναι	Επιστρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα με τις πηγές εισοδήματος – π. χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων (αποδείξεις των εν λόγω φυλασσόμενων εγγράφων)	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
			Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)

Έξοδα νομικής συνδρομής και άλλου είδους επιστροφή εξόδων

Περιπτώσιολογική μελέτη	Νομική συνδρομή		
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις παρέχεται;	Πότε είναι η στήριξη πλήρης;	Υπάρχουν προϋποθέσεις;
Περίπτωση A	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου
Περίπτωση B	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου

Περιπτώσιολογική μελέτη	Επιστροφή εξόδων			
	Μπορεί ο διάδικος που νίκησε να εξασφαλίσει την επιστροφή των εξόδων της δίκης;	Εάν δεν προβλέπεται ολική επιστροφή, τι ποσοστό επιστρέφεται συνήθως;	Ποια έξοδα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση;	Υπάρχουν περιπτώσεις η νομική συλλογή πρέπει να επιστραφεί στον οργανισμό που τη ;
Περίπτωση A	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Στην προκειμένη περίπτωση, μπορούν να επιστραφούν όλα τα έξοδα. Όλα τα έξοδα μπορούν να επιστραφούν, εκτός από τα έξοδα που συνδέονται με την ακόλουθη κατάσταση: Ο αγοραστής που δέχεται την απαίτηση του πωλητή κατά την πρώτη συνεδρίαση του δικαστηρίου δεν υποχρεούται να καταβάλει δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε πριν από τη δίκη. Εάν το δικαστήριο δεχθεί εν μέρει τις απαιτήσεις των διαδίκων, το δικαστήριο θα καθορίσει σε ποιον βαθμό θα διατάξει τους διαδίκους να καταβάλουν τα έξοδα της δίκης, και μπορεί επίσης να διατάξει την αποζημίωση δαπανών.	ΟΧΙ

			Επιπλέον, το δικαστήριο δικαιούται να αυξήσει ή να μειώσει την αμοιβή ενός δικηγόρου εάν κρίνει ότι είναι αδικαιολόγητα χαμηλή ή υψηλή σε σχέση με την αξία της υπόθεσης ή με την εργασία που εκτέλεσε ο δικηγόρος.	
Περίπτωση Β	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Στην προκειμένη περίπτωση, μπορούν να επιστραφούν όλα τα έξοδα. Όλα τα έξοδα μπορούν να επιστραφούν, εκτός από τα έξοδα που συνδέονται με την ακόλουθη κατάσταση: Ο αγοραστής που δέχεται την απαίτηση του πωλητή κατά την πρώτη συνεδρίαση του δικαστηρίου δεν υποχρεούται να καταβάλει δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε πριν από τη δίκη. Εάν το δικαστήριο δεχθεί εν μέρει τις απαιτήσεις των διαδίκων, το δικαστήριο θα καθορίσει σε ποιον βαθμό θα διατάξει τους διαδίκους να καταβάλουν τα έξοδα της δίκης, και μπορεί επίσης να διατάξει την αποζημίωση δαπανών. Επιπλέον, το δικαστήριο δικαιούται να αυξήσει ή να μειώσει την αμοιβή ενός δικηγόρου εάν κρίνει ότι είναι αδικαιολόγητα χαμηλή ή υψηλή σε σχέση με την αξία της υπόθεσης ή με την εργασία που εκτέλεσε ο δικηγόρος.	ΟΧΙ

Έξοδα μετάφρασης και διερμηνείας

Περιπτώσιολογική μελέτη	Μετάφραση		Διερμηνεία		Υπάρχουν άλλα έξοδα που αφορούν ειδικά διασυνοριακές διαφορές;
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	
Περίπτωση Α	Γενικά, άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Γενικά, άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Όταν ο διάδικος που πρέπει να ακουσθεί από το δικαστήριο είναι κωφάλαλος ή αναλφάβητος.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	-
Περίπτωση Β	1. Όταν έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο (μέρος της δικογραφίας) είναι γραμμένα σε άλλη γλώσσα. 2. Επιπλέον, εάν ο διάδικος αμφισβητεί την ορθότητα του εγγράφου που μεταφράστηκε στα ρουμανικά, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη μετάφραση του εγγράφου από πιστοποιημένο μεταφραστή .	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση μετάφρασης ή, εάν η μετάφραση πραγματοποιείται από πιστοποιημένο μεταφραστή κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου, καταβάλλεται αμοιβή RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα A4	Εάν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους δεν μιλά ρουμανικά. Κράτος Α= Ρουμανία	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	Ναι, αλλά αναλαμβάνονται από το κράτος

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Περιπτώσιολογική μελέτη 5 – εμπορικό δικαιο – ευθύνη - Ρουμανία

Στη συγκεκριμένη περιπτώσιολογική μελέτη σχετικά με το εμπορικό δικαιο (ευθύνη), ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να ενημερώσουν τον πελάτη σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Υπόθεση Α – Εθνική περίπτωση: Ένας κατασκευαστής εξοπλισμού θέρμανσης παραδίδει έναν θερμαντήρα σε εταιρεία που εγκαθιστά τέτοιου είδους εξοπλισμό. Η εταιρεία εγκατάστασης μεταπωλεί τον θερμαντήρα σε έναν πελάτη και τον εγκαθιστά στο σπίτι του. Λίγον καιρό μετά, εκδηλώνεται στο σπίτι πυρκαγιά. Όλοι οι εμπλεκόμενοι (ο κατασκευαστής εξοπλισμού θέρμανσης, η εταιρεία εγκατάστασης και ο τελικός χρήστης) έχουν ασφαλιστική κάλυψη. Το αίτιο της πυρκαγιάς αμφισβητείται. Κανείς δεν θέλει να καταβάλει αποζημίωση στον πελάτη.

Ο πελάτης αποφασίζει να υποβάλει αγωγή κατά του κατασκευαστή εξοπλισμού θέρμανσης, της εταιρείας εγκατάστασης εξοπλισμού θέρμανσης και των ασφαλιστικών εταιρειών, με αίτημα την καταβολή πλήρους αποζημίωσης.

Υπόθεση Β – Διασυνοριακή περίπτωση: Ένας κατασκευαστής εξοπλισμού θέρμανσης στο κράτος μέλος Β παραδίδει έναν θερμαντήρα σε εταιρεία που εγκαθιστά τέτοιου είδους εξοπλισμό στο κράτος μέλος Γ. Η εταιρεία εγκατάστασης μεταπωλεί τον θερμαντήρα σε έναν πελάτη στο κράτος μέλος Α και τον εγκαθιστά στο σπίτι του. Λίγον καιρό μετά, εκδηλώνεται στο σπίτι πυρκαγιά. Όλοι οι εμπλεκόμενοι (ο κατασκευαστής εξοπλισμού θέρμανσης, η εταιρεία εγκατάστασης και ο τελικός χρήστης) έχουν συνάψει σύμβαση ασφάλισης, ο καθένας με ασφαλιστική εταιρεία του δικού του κράτους μέλους. Το αίτιο της πυρκαγιάς αμφισβητείται. Κανείς δεν θέλει να καταβάλει αποζημίωση στον πελάτη.

Ο πελάτης αποφασίζει να υποβάλει αγωγή στο κράτος μέλος Α κατά του κατασκευαστή εξοπλισμού θέρμανσης, της εταιρείας εγκατάστασης εξοπλισμού θέρμανσης και της ασφαλιστικής εταιρείας στο κράτος μέλος Α, με αίτημα την καταβολή πλήρους αποζημίωσης.

Έξοδα στη Ρουμανία

Έξοδα προσφυγής στα δικαστήρια, άσκησης ένδικων μέσων και εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικαστήριο		
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα
Περίπτωση Α	Τα αρχικά έξοδα άσκησης της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου (τα οποία περιλαμβάνουν το δικαστικό τέλος και τον φόρο σφραγίδας) εξαρτώνται από το ύψος (την αξία) της απαίτησης, όπως εκτιμάται από τον ενάγοντα. Μπορεί να κυμαίνονται από περίπου EUR 0,5 έως άνω των EUR 1 300	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5) , ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιοχή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1) , ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25) , ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο
Περίπτωση Β	Τα αρχικά έξοδα άσκησης της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου (τα οποία περιλαμβάνουν το δικαστικό τέλος και τον φόρο σφραγίδας) εξαρτώνται από το ύψος (την αξία) της απαίτησης, όπως εκτιμάται από τον ενάγοντα. Μπορεί να κυμαίνονται από περίπου EUR 0,5 έως άνω των EUR 1 300	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	1. Επικύρωση – επιβεβαίωση για την απόκτηση επικυρωμένης δικαστικής απόφασης – RON 2,15 (περίπου EUR 0,5) , ήτοι RON 2 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 2. Περιοχή εκτελεστήριου τύπου επί της δικαστικής απόφασης – RON 4,15 (περίπου EUR 1) , ήτοι RON 4 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) 3. Επικύρωση από συμβολαιογράφο και κρατική αρχή – RON 1,15 (περίπου EUR 0,25) , ήτοι RON 1 (δικαστικό τέλος) και RON 0,15 (φόρος σφραγίδας) – μόνον εάν είναι αναγκαία για τον διάδικο

Περιπτώσιολογική μελέτη	Ένδικα μέσα			Εναλλακτική επίλυση διαφορών	
	Αρχικά δικαστικά έξοδα	Έξοδα μεταγραφής	Λοιπά έξοδα	Παρέχεται αυτή η δυνατότητα για τον συγκεκριμένο τύπο υπόθεσης;	Έξοδα
Περίπτωση Α	50% των αρχικών εξόδων άσκησης της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο	-	Ναι	Τα έξοδα προβλέπονται στη σύμβαση διαμεσολάβησης, όπως συμφωνούνται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.
Περίπτωση Β			-	Ναι	

50% των αρχικών εξόδων άσκησης της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου.	Για την απόκτηση απλών αντιγράφων διάφορων διαδικαστικών εγγράφων που καταρτίζονται από ειδικευμένους δικαστικούς υπαλλήλους, πρέπει να καταβληθούν έξοδα φωτοαντιγράφων (τα οποία κυμαίνονται από EUR 0,05 έως EUR 1,25 ανά αντίγραφο			
--	---	--	--	--

Έξοδα δικηγόρου, δικαστικού επιμελητή, εμπειρογνώμονα

Περιπτώσιολογική μελέτη	Δικηγόρος		Δικαστικός επιμελητής			Εμπειρογνώμονας	
	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Μέσος όρος εξόδων	Είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση;	Έξοδα προ της έκδοσης δικαστικής απόφασης	Έξοδα μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης	Είναι υποχρεωτική η προσφυγή στις υπηρεσίες του;	Κόστος
Περίπτωση Α	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – εξαρτάται από το ύψος της αποζημίωσης που επιδικάζει το δικαστήριο	Ναι	Το κόστος και θα είναι από το ανάλογο επίπεδο απαιτούμενων εμπειρικών
Περίπτωση Β	ΟΧΙ	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς η εκπροσώπηση δεν είναι υποχρεωτική	ΟΧΙ	Άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση, καθώς μόνον η δικαστική απόφαση (η οποία εκδίδεται μετά την κρίση της υπόθεσης) μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης, εάν ο ηττηθείς διάδικος δεν την εκτελέσει οικειοθελώς	Εκτέλεση της δικαστικής απόφασης – RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) Επίδοση – RON 20 ελάχιστη αμοιβή (περίπου EUR 5) και RON 400 μέγιστη αμοιβή (περίπου EUR 100) Αμοιβή δικαστικού επιμελητή – εξαρτάται από το ύψος της αποζημίωσης που επιδικάζει το δικαστήριο	Ναι	Το κόστος και θα είναι από το ανάλογο επίπεδο απαιτούμενων εμπειρικών

Έξοδα για αποζημίωση μαρτύρων, παροχή ασφάλειας ή εγγύησης και άλλες συναφείς αμοιβές

Περιπτώσιολογική μελέτη	Αποζημίωση μαρτύρων		Ασφάλεια ή εγγύηση	
	Παρέχεται αποζημίωση στους μάρτυρες;	Κόστος	Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και πώς εφαρμόζεται;	Κόστος
Περίπτωση Α	Ναι	Επιστρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων (αποδείξεις των εν λόγω φυλασσόμενων εγγράφων) Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας) RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)

		με τις πηγές εισοδήματος – π.χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)		
Περίπτωση Β	Ναι	Επιτρέφονται τα έξοδα μεταφοράς και, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας, μπορεί επίσης να καταβληθεί αποζημίωση για τον χρόνο παρουσίας στο δικαστήριο (ανάλογα με τις πηγές εισοδήματος – π.χ. σύμβαση απασχόλησης κ.λπ.)	Ενδεχόμενα αιτήματα διασφάλισης αποδείξεων (αποδείξεις των εν λόγω φυλασσόμενων εγγράφων)	RON 8,3 (περίπου EUR 2), ήτοι RON 8 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)
			Εάν ο διάδικος ζητήσει την παροχή μέτρων διασφάλισης (μεσεγγύηση, κατάσχεση εις χείρας τρίτου)	RON 10,3 (περίπου EUR 2,5), ήτοι RON 10 (δικαστικό τέλος) και RON 0,3 (φόρος σφραγίδας)

Έξοδα νομικής συνδρομής και άλλου είδους επιστροφή εξόδων

	Νομική συνδρομή		
Περιπτώσιολογική μελέτη			
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις παρέχεται;	Πότε είναι η στήριξη πλήρης;	Υπάρχουν προϋποθέσεις;
Περίπτωση Α	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1
Περίπτωση Β	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1	Εάν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, βλέπε συνημμένο παράρτημα 1

Περιπτώσιολογική μελέτη	Επιστροφή εξόδων			
	Μπορεί ο διάδικος που νίκησε να εξασφαλίσει την επιστροφή των εξόδων της δίκης;	Εάν δεν προβλέπεται ολική επιστροφή, τι ποσοστό επιστρέφεται συνήθως;	Ποια έξοδα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση;	Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η νομική συνδρομή πρέπει να επιστραφεί στον οργανισμό που τη χορήγησε;
Περίπτωση Α	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Στην προκειμένη περίπτωση, μπορούν να επιστραφούν όλα τα έξοδα. Όλα τα έξοδα μπορούν να επιστραφούν, εκτός από τα έξοδα που συνδέονται με την ακόλουθη κατάσταση: Ο εναγόμενος ο οποίος δέχθηκε την αγωγή του ενάγοντος κατά την πρώτη συνεδρίαση του δικαστηρίου δεν υποχρεούται να καταβάλει δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε πριν από τη δίκη. Εάν το δικαστήριο δεχθεί εν μέρει τις απαιτήσεις των διαδίκων, το δικαστήριο θα καθορίσει σε ποιον βαθμό θα διατάξει τους διαδίκους να καταβάλουν τα έξοδα της δίκης, και μπορεί επίσης να διατάξει την αποζημίωση δαπανών. Επιπλέον, το δικαστήριο δικαιούται να αυξήσει ή να μειώσει την αμοιβή ενός δικηγόρου εάν κρίνει ότι είναι αδικαιολόγητα χαμηλή ή υψηλή σε σχέση με την αξία της υπόθεσης ή με την εργασία που εκτέλεσε ο δικηγόρος.	ΟΧΙ
Περίπτωση Β	Ναι	Γενικά, επιστρέφεται το 100% των εξόδων	Όλα τα έξοδα μπορούν να επιστραφούν, εκτός από τα έξοδα που συνδέονται με την ακόλουθη κατάσταση: Ο εναγόμενος ο οποίος δέχθηκε την αγωγή του ενάγοντος κατά την πρώτη συνεδρίαση του δικαστηρίου δεν υποχρεούται να καταβάλει δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε πριν από τη δίκη.	ΟΧΙ

			Εάν το δικαστήριο δεχθεί εν μέρει τις απαιτήσεις των διαδίκων, το δικαστήριο θα καθορίσει σε ποιον βαθμό θα διατάξει τους διαδίκους να καταβάλουν τα έξοδα της δίκης, και μπορεί επίσης να διατάξει την αποζημίωση δαπανών. Επιπλέον, το δικαστήριο δικαιούται να αυξήσει ή να μειώσει την αμοιβή ενός δικηγόρου εάν κρίνει ότι είναι αδικαιολόγητα χαμηλή ή υψηλή σε σχέση με την αξία της υπόθεσης ή με την εργασία που εκτέλεσε ο δικηγόρος.	
--	--	--	--	--

Έξοδα μετάφρασης και διερμηνείας

Περιπτώσιολογική μελέτη	Μετάφραση		Διερμηνεία		Υπάρχουν άλλα έξοδα που αφορούν ειδικά διασυνοριακές διαφορές;
	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι αναγκαία;	Ποιο είναι το κατά προσέγγιση κόστος;	Περιγραφή
Περίπτωση Α	Γενικά, άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Γενικά, άνευ αντικειμένου στην προκειμένη περίπτωση	Όταν ο διάδικος που πρέπει να ακουσθεί από το δικαστήριο είναι κωφάλαλος ή αναλφάβητος.	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	
Περίπτωση Β	1. Όταν έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο (μέρος της δικογραφίας) είναι γραμμένα σε άλλη γλώσσα. 2. Επιπλέον, εάν ο διάδικος αμφισβητεί την ορθότητα του εγγράφου που μεταφράστηκε στα ρουμανικά, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη μετάφραση του εγγράφου από πιστοποιημένο μεταφραστή .	Τα έξοδα ποικίλλουν ανάλογα με τη σύμβαση μετάφρασης ή, εάν η μετάφραση πραγματοποιείται από πιστοποιημένο μεταφραστή κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου, καταβάλλεται αμοιβή RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα A4	Εάν τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους δεν μιλά ρουμανικά. Κράτος Α= Ρουμανία	RON 23,15 ανά ώρα (περίπου EUR 6)	Ναι, αλλά αναλαμβάνονται από το κράτος

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.